

Asia: VN/34059/2021

Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till författningsändringar som gäller projektet för att utveckla utbildningen på andra stadiet

Lausunnonantajan lausunto

Ni kan skriva utlåtandet i textfältet nedan

Hänvisning: VN/34059/2021

(Ansluter sig också till projektet Utveckling av samarbetet och anordnarstrukturen i fråga om utbildning på andra stadiet, OKM070:00/2021)

Axxell Utbildning Ab (Axxell) omfattar i allt väsentligt det utlåtande som vår branschorganisation AMKE ry gett 15.6.2022.

Helhetsbild och faktabaserat beslutsfattande bör vara grunden för den fortsatta utvecklingen av yrkesutbildningen. Behovet av kontinuerlig utbildning ökar hela tiden och måste beaktas, men det får inte – på nytt - uppstå ett motsatsförhållande till läropliktsbaserad utbildning. Ändringar får m.a.o. inte heller leda till att förbättringar i den ena gruppens totalfinansiering sker på den andras bekostnad.

Finansieringssystemet för yrkesutbildningen är så nytt, att ett beslut ännu under denna regeringsperiod om uppdelning i särskilda system för läroplikts- och kontinuerlig utbildning är svårt att motivera. Alla bakgrundsfaktorer gällande befolkningsstruktur och utbildningarnas förändringsbehov fanns redan när nuvarande system infördes och man har ännu inte hunnit få en helhetsbild av effekterna. Särskilt för utbildare med mindre grupper, som Axxell, kommer uppdelningen också att medföra praktiska svårigheter vad gäller kostnadsuppföljningen eftersom i samma undervisningsgrupper kommer att finnas såväl läropliktiga som studerande i kontinuerligt lärande.

Sammanfattningsvis förespråkar Axxell därför, i likhet med AMKE, att för beredningen ges tilläggstid.

Det är förståeligt att man vill stöda s.k. kombistudier genom att specificera lagstiftningen och "officiellt" föra in begreppet dubbelexamen. Axxell understryker dock, vilket också föreslås, att detta är frivilligt inom ramen för anordnarens resurser och inte en subjektiv rättighet för den studerande. Tillsvidare har kombistudier alltid krävt att yrkesutbildningen underordnar sig gymnasiernas (positions- mm.) system, vilket lätt medför sämre möjligheter till flexibilitet för det flertal inom yrkesutbildningen som kombistudierna inte berör. Därför borde satsas även i andra riktningen, dvs utgå från att gymnasiestuderande också vill välja yrkesutbildning. Den flexibilitet som redan finns vad gäller kombinationer mellan andra och tredje stadiets utbildningar bör tas vara på och användas som exempel.

Axxell stöder förslaget om att grundexamen direkt på basen av lagen skulle kunna överskrida 180 kompetenspoäng, vilket t.ex med tanke på kompletterande yrkeshögskolestudier innebär ett tillägg som inte kräver att annat i stället väljs bort.

Allmänt taget är det dags att en gång för alla i finansieringssystemet beakta, att när det gäller den svenskspråkiga såväl yrkes- som gymnasieutbildningen uppnås på de flesta håll inte sådana volymer att man på skäligt avstånd skulle kunna trygga ett tillnärmelsevis lika mångsidigt utbildningsutbud som på finska. Något slag av koefficient som på ett permanent sätt beaktar detta bör införas i samband med nästa justering i finansieringsgrunderna.

Johansson Stefan
Axxell Utbildning Ab